

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

Revizijsko poročilo

Pravilnost financiranja volilne kampanje liste kandidatov Slovenske nacionalne stranke – SNS za predčasne volitve poslancev v Državni zbor Republike Slovenije v letu 2018

POSLANSTVO

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih razkritjih poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi uporabniki javnih sredstev izboljšajo svoje poslovanje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

Revizijsko poročilo
Pravilnost financiranja volilne kampanje liste
kandidatov Slovenske nacionalne stranke – SNS
za predčasne volitve poslancev v Državni zbor
Republike Slovenije v letu 2018

Številka: 325-15/2018/21
Ljubljana, 27. marca 2019

Povzetek

Računsko sodišče je izvedlo revizijo *pravilnosti financiranja volilne kampanje liste kandidatov Slovenske nacionalne stranke – SNS za predčasne volitve poslancev v Državni zbor Republike Slovenije v letu 2018*, ki jo je organizirala politična stranka Slovenska nacionalna stranka.

Cilja revizije sta bila izrek mnenja o pravilnosti poročanja v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji ter izrek mnenja o pravilnosti poslovanja v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji. Računsko sodišče je v reviziji tudi ugotovilo znesek delnega povračila stroškov volilne kampanje, do katerega je upravičen organizator volilne kampanje.

Računsko sodišče je o pravilnosti poročanja v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji politični stranki Slovenska nacionalna stranka izreklo *mnenje s pridržkom*, ker je:

- med zbranimi sredstvi izkazala popuste, ki niso izredni popusti, in popuste za stroške storitev, ki ne predstavljajo stroškov volilne kampanje;
- med porabljenimi sredstvi izkazala stroške, ki niso stroški volilne kampanje;
- med posameznimi izdatki namesto plačil dvema pravnima osebama izkazala plačila dvema fizičnima osebama;
- med posojili, ki so ji bila odobrena za volilno kampanjo, izkazala posojilo, ki ga banka ni nakazala na posebni transakcijski račun za volilno kampanjo;
- med prispevki, ki so zbrani v nasprotju z Zakonom o volilni in referendumski kampanji, izkazala znesek, ki ne predstavlja nedovoljenih prispevkov;
- med nakazili prispevkov, ki so zbrani v nasprotju z Zakonom o volilni in referendumski kampanji, v humanitarne namene, izkazala znesek, čeprav ga v humanitarne namene ni nakazala.

Računsko sodišče je o pravilnosti poslovanja v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji politični stranki Slovenska nacionalna stranka izreklo *mnenje s pridržkom*, ker:

- je s posebnega transakcijskega računa za volilno kampanjo poravnala stroške, ki niso stroški volilne kampanje;
- v Seznamu izdatkov ni v vseh primerih poročala pravilno;
- je v Seznamu posojil napačno poročala o posojilodajalcu;
- je v Seznamu prispevkov, zbranih v nasprotju z Zakonom o volilni in referendumski kampanji, napačno poročala o subjektih, ki naj bi dali prispevek organizatorju volilne kampanje;
- je v Seznamu nakazil v humanitarne namene napačno poročala o prejemniku nakazila.

KAZALO

1. UVOD	7
1.1 PREDSTAVITEV ORGANIZATORJA VOLILNE KAMPANJE.....	7
1.2 PREDSTAVITEV REVIZIJE	8
1.2.1 Zbrana sredstva.....	9
1.2.2 Porabljena sredstva.....	10
1.2.3 Posojila	11
1.2.4 Prispevki, zbrani v nasprotju z ZVRK.....	11
1.2.5 Nakazila v humanitarne namene	12
1.2.6 Delno povračilo stroškov volilne kampanje.....	12
2. UGOTOVITVE	14
2.1 PRAVILNOST POROČANJA V SKLADU Z ZVRK.....	16
2.1.1 Pravilnost izkazovanja zneskov v poročilu o financiranju volilne kampanje.....	16
2.1.1.1 Pravilnost izkazovanja zbranih sredstev.....	16
2.1.1.2 Pravilnost izkazovanja porabljenih sredstev	17
2.1.1.3 Druge napake	19
2.2 PRAVILNOST POSLOVANJA V SKLADU Z ZVRK	21
2.2.1 Pravilnost zbiranja sredstev za volilno kampanjo.....	21
2.2.2 Pravilnost porabe sredstev za volilno kampanjo	21
2.2.3 Druge nepravilnosti.....	21
2.2.4 Pravilnost poslovanja, ki ni povezano z zbiranjem in s porabo sredstev	23
2.2.5 Pravilnost izkazovanja podatkov v poročilu o financiranju volilne kampanje.....	23
2.3 VIŠINA DELNEGA POVRAČILA STROŠKOV VOLILNE KAMPANJE.....	24
3. MNENJE	25
3.1 MNENJE O PRAVILNOSTI POROČANJA V SKLADU Z ZAKONOM O VOLILNI IN REFERENDUMSKI KAMPANJI	25
3.2 MNENJE O PRAVILNOSTI POSLOVANJA V SKLADU Z ZAKONOM O VOLILNI IN REFERENDUMSKI KAMPANJI	26

1. UVOD

Izvedli smo revizijo pravilnosti financiranja volilne kampanje liste kandidatov Slovenske nacionalne stranke – SNS (v nadaljevanju: lista SNS) za predčasne volitve poslancev v Državni zbor Republike Slovenije (v nadaljevanju: državni zbor) v letu 2018, ki so bile 3. 6. 2018, kot je to določeno v Odloku o razpustitvi Državnega zbora Republike Slovenije in o razpisu predčasnih volitev v Državni zbor Republike Slovenije¹.

Revizijo smo izvedli na podlagi Zakona o računskem sodišču² in Zakona o volilni in referendumski kampanji³ (v nadaljevanju: ZVRK). Sklep o izvedbi revizije⁴ je bil izdan 18. 7. 2018.

Naša pristojnost je, da izrečemo mnenje o pravilnosti poročanja v skladu z ZVRK in mnenje o pravilnosti poslovanja v skladu z ZVRK.

Revidiranje smo izvedli v skladu z mednarodnimi revizijskimi standardi, ki jih določa Napotilo za izvajanje revizij⁵. Revizija je vključevala izvajanje postopkov za pridobivanje revizijskih dokazov o pravilnosti izkazanih zneskov in drugih podatkov⁶ v poročilu o financiranju volilne kampanje, pravilnosti zbiranja in porabe sredstev za volilno kampanjo ter drugo poslovanje, ki ga ureja ZVRK. Izbrani postopki vključujejo tudi ocenjevanje tveganj nepravilnih navedb v poročilu o financiranju volilne kampanje zaradi napake ali prevare in tveganj za nastanek nepravilnosti. Revizijo smo načrtovali in izvedli tako, da smo pridobili zadostna in ustrezna zagotovila za izrek mnenj.

1.1 Predstavitev organizatorja volilne kampanje

Organizator volilne kampanje je v skladu z drugim odstavkom 3. člena ZVRK odgovoren za zakonitost izvajanja volilne kampanje. Organizator volilne kampanje liste SNS za predčasne volitve poslancev v državni zbor v letu 2018 je bila politična stranka Slovenska nacionalna stranka, Bleiweisova cesta 13, Ljubljana, s kratico SNS (v nadaljevanju: stranka SNS).

¹ Uradni list RS, št. 25/18.

² Uradni list RS, št. 11/01, 109/12.

³ Uradni list RS, št. 41/07, 11/11, 98/13.

⁴ Št. 325-15/2018/2.

⁵ Uradni list RS, št. 43/13.

⁶ Podatki so poleg zneskov drugi obvezni podatki, ki jih pri poročanju v poročilu o financiranju volilne kampanje zahtevata ZVRK in Pravilnik o vsebini in obrazcih poročil o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno in referendumsko kampanjo (v nadaljevanju: pravilnik; Uradni list RS, št. 36/14).

Organizator volilne kampanje je moral najkasneje 45 dni pred dnem glasovanja na volitvah⁷ oziroma pred prvo finančno transakcijo, namenjeno volilni kampanji⁸, odpreti poseben transakcijski račun za volilno kampanjo (v nadaljevanju: posebni račun). Vsa finančna sredstva, ki jih je organizator namenil ali dobil od drugih fizičnih oseb za financiranje volilne kampanje, je moral zbrati na posebnem računu. Vse stroške volilne kampanje je organizator volilne kampanje moral poravnati izključno s tega računa. Posebni račun je organizator volilne kampanje moral zapreti najkasneje v štirih mesecih po dnevu glasovanja⁹, to je do vključno 3. 10. 2018. Stranka SNS je posebni račun št. SI56 3000 0010 2676 767 odprla 17. 4. 2018 pri Sberbank, d. d., Ljubljana in ga zaprla 1. 10. 2018.

Organizator volilne kampanje je moral najkasneje v 15 dneh od dneva zaprtja posebnega računa Agenciji Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve predložiti poročilo o financiranju volilne kampanje¹⁰ in stranka SNS ga je predložila 15. 10. 2018.

Za pravilnost poslovanja stranke SNS je odgovoren glavni tajnik stranke¹¹. Odgovorna oseba stranke SNS za volilno kampanjo in med izvajanjem revizije je bil Matjaž Engel, glavni tajnik stranke.

1.2 Predstavitev revizije

Predmet revizije je poročilo o financiranju volilne kampanje za predčasne volitve poslancev v državni zbor v letu 2018, ki ga je oddala stranka SNS (v nadaljevanju: poročilo o financiranju volilne kampanje). Revidirali smo višino zbranih in porabljenih sredstev za volilno kampanjo, pravilnost zbiranja in porabe sredstev, pravilnost poročanja, kot je urejeno v ZVRK, ter drugo poslovanje organizatorja volilne kampanje, ki ga ureja ZVRK.

Cilja revizije pravilnosti financiranja volilne kampanje sta bila:

- izrek mnenja o pravilnosti poročanja v skladu z ZVRK in
- izrek mnenja o pravilnosti poslovanja v skladu z ZVRK.

Revizijo smo načrtovali in izvedli v obsegu, ki daje razumno zagotovilo za presojo pravilnosti financiranja volilne kampanje. Pri obsegu preverjanja smo upoštevali določila ZVRK in pravilnika, zato smo v skladu s prvim odstavkom 30. člena ZVRK preizkusili:

- višino zbranih in porabljenih sredstev volilne kampanje,
- ali je organizator volilne kampanje pridobil in uporabil sredstva za kampanjo v skladu z ZVRK ter
- ali so podatki, ki jih je organizator volilne kampanje navedel v poročilu iz 18. člena ZVRK, točni.

Preizkusili smo tudi, ali je organizator volilne kampanje pravočasno odprl in zaprl posebni račun ter ali je predložil poročilo o financiranju volilne kampanje v predpisanem roku.

⁷ To je do vključno 18. 4. 2018.

⁸ Prvi in drugi odstavek 16. člen ZVRK.

⁹ Prvi odstavek 16. člena ZVRK.

¹⁰ Prvi odstavek 18. člena ZVRK.

¹¹ Odgovorna oseba stranke SNS za zakonitost finančnega poslovanja stranke je skladno z 29. členom Statuta Slovenske nacionalne stranke (z dne 20. 5. 2017) glavni tajnik.

Izračunali smo tudi višino delnega povračila stroškov volilne kampanje, do katerega je v skladu s 24. členom ZVRK upravičen organizator volilne kampanje. Preverili smo tudi, ali je organizator volilne kampanje izgubil pravico do delnega povračila stroškov volilne kampanje ali do financiranja iz proračuna Republike Slovenije, ker so porabljena sredstva presegla zneske iz 31. člena ZVRK.

1.2.1 Zbrana sredstva

Zbrana sredstva za volilno kampanjo so v skladu s 14. členom ZVRK¹²:

- prispevki fizičnih oseb in
- sredstva organizatorja volilne kampanje, ki jih je prenesel s svojega transakcijskega računa na posebni račun.

Volilna kampanja se lahko financira s prispevki fizičnih oseb, ki od posamezne fizične osebe ne smejo presegati desetih povprečnih bruto mesečnih plač na delavca v Republiki Sloveniji po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije (v nadaljevanju: SURS) za preteklo leto, to je 16.269,50 evra¹³. Prispevki so vsi denarni prispevki fizičnih oseb, zbrani na posebnem računu, ter vsi prispevki fizičnih oseb iz drugega odstavka 14. člena ZVRK (v nadaljevanju: druge oblike prispevkov), kot so: nedenarni prispevki, brezplačne storitve za organizatorja volilne kampanje, prevzem obveznosti oziroma opravljanje storitev za organizatorja volilne kampanje ali prodaja blaga organizatorju volilne kampanje pod pogoji, ki organizatorja volilne kampanje postavljajo v ugodnejši položaj kot druge koristnike storitev oziroma kot kupce blaga teh oseb. Denarni prispevki posamezne fizične osebe v gotovini so za posamezno volilno kampanjo dovoljeni največ do zneska 50 evrov, višji denarni prispevki pa morajo biti vplačani prek bank, hranilnic ali drugih pravnih oseb, ki v skladu s predpisi, ki urejajo plačilne storitve, opravljajo plačilne storitve¹⁴.

Organizator volilne kampanje lahko s svojega transakcijskega računa na posebni račun prenese sredstva¹⁵:

- največ v višini desetih povprečnih bruto mesečnih plač na delavca v Republiki Sloveniji po podatkih SURS za preteklo leto, če je organizator volilne kampanje fizična oseba;
- največ v višini iz prvega odstavka 23. člena ZVRK, če je organizator volilne kampanje politična stranka; prispevek politične stranke skupaj z ostalimi prispevki ne sme presegati višine iz 23. člena ZVRK.

Državni organi, organi lokalnih skupnosti, pravne osebe javnega in zasebnega prava ter samostojni podjetniki posamezniki in posamezniki, ki samostojno opravljajo dejavnost, ne smejo financirati volilne kampanje, razen če zakon določa drugače¹⁶. Organizator volilne kampanje za predčasne volitve poslancev v državni zbor v letu 2018 ne sme pridobiti sredstev za volilno kampanjo od tujih fizičnih in pravnih oseb¹⁷.

¹² Skladno z 2. členom pravilnika se med zbrana sredstva štejejo tudi obresti sredstev avista.

¹³ Po podatkih iz Poročila o gibanju plač za december 2017 (Uradni list RS, št. 15/18) je povprečna mesečna bruto plača za obdobje od januarja do decembra 2017 znašala 1.626,95 evra.

¹⁴ Prvi odstavek 14. člena ZVRK.

¹⁵ Sedmi odstavek 14. člena ZVRK.

¹⁶ Peti odstavek 14. člena ZVRK.

¹⁷ Šesti odstavek 14. člena ZVRK.

Pri preverjanju pravilnosti poročanja in pravilnosti poslovanja z zbranimi sredstvi za volilno kampanjo smo pregledali vsa denarna sredstva, zbrana na posebnem računu, glede na vire in višino sredstev, vključno z drugimi oblikami prispevkov, in za vsa zbrana sredstva preizkusili njihov obstoj, točnost, popolnost in skladnost z določili ZVRK.

1.2.2 Porabljena sredstva

Porabljena sredstva za volilno kampanjo so vsi stroški, ki so potrebni za izvedbo volilne kampanje¹⁸, vključno z drugimi oblikami prispevkov fizičnih oseb¹⁹.

Stroški volilne kampanje so glede na določila ZVRK opredeljeni po namenu, času in vrsti. Namen je določen z zakonsko opredelitvijo volilne kampanje. To so vse politične oglaševalske vsebine in druge oblike politične propagande, katerih namen je vplivati na odločanje volivk in volivcev pri glasovanju na volitvah²⁰.

Stroški so časovno vezani na obdobje volilne kampanje, ki se lahko začne najprej 30 dni pred dnem glasovanja, končati pa se mora najkasneje 24 ur pred dnem glasovanja. Volilna kampanja za predčasne volitve poslancev v državni zbor v letu 2018 se je začela 4. 5. 2018 in se je končala 1. 6. 2018 ob 24. uri.

Med stroške volilne kampanje, ki so potrebni za izvedbo volitev, ZVRK²¹ uvršča:

- stroške oblikovanja, tiskanja, razobešanja in odstranjevanja plakatov,
- stroške oblikovanja in objavljanja predvolilnih oglaševalskih vsebin v medijih,
- stroške organizacije in izvedbe predvolilnih shodov,
- stroške oblikovanja, tiskanja, reprodukcije in razpošiljanja predvolilnega materiala iz 7. člena ZVRK,
- stroške odprtja, vodenja in zaprtja posebnega računa,
- stroške svetovanja za načrtovanje strategije ali posamičnih delov volilne kampanje in njihove rabe ter volilne taktike in
- druge sorodne stroške, ki so nastali zaradi dejanj volilne kampanje²².

Med stroške volilne kampanje se štejejo vsi navedeni stroški ne glede na to, kdaj so nastali, kdaj so bili plačani in kdaj so bili sklenjeni posli v zvezi s posameznimi dejanji volilne kampanje, če se stroški in posli nanašajo na obdobje volilne kampanje iz 2. člena ZVRK. Med stroške volilne kampanje se ne štejejo stroški zbiranja podpisov, ki se zbirajo za vložitev kandidature kandidata ali liste kandidatov, in stroški, nastali po obdobju volilne kampanje, razen stroškov odstranjevanja plakatov in stroškov vodenja in zaprtja posebnega računa²³.

¹⁸ Prvi odstavek 15. člena ZVRK.

¹⁹ K skupni višini porabljenih sredstev je treba prišteti tudi zneske drugih oblik prispevkov fizičnih oseb, kot je določeno v 2. točki tretjega odstavka 2. člena pravilnika.

²⁰ Drugi odstavek 1. člena ZVRK.

²¹ Drugi odstavek 15. člena ZVRK.

²² Skladno s 3. členom pravilnika se kot porabljena sredstva štejejo tudi obresti ter drugi stroški za posojila.

²³ Četrti odstavek 15. člena ZVRK.

Stroški volilne kampanje za volitve v državni zbor ne smejo preseči 0,4 evra na posameznega volilnega upravičenca v volilnem okraju oziroma volilni enoti, v kateri je vložena lista kandidatov oziroma v kateri kandidira posamezni kandidat²⁴. Po podatkih Ministrstva za notranje zadeve²⁵ je bilo na dan razpisa volitev 16. 4. 2018, to je na dan, ko so začeli teči roki za volilna opravila za predčasne volitve v državni zbor, na območju Republike Slovenije 1.714.376 volilnih upravičencev, v 9. volilni enoti je bilo 2.610 volilnih upravičencev z volilno pravico državljana Republike Slovenije, pripadnika avtohtone italijanske narodne skupnosti in v 10. volilni enoti je bilo 5.820 volilnih upravičencev z volilno pravico državljana Republike Slovenije, pripadnika avtohtone madžarske narodne skupnosti. Glede na navedene podatke stroški volilne kampanje za:

- listo kandidatov niso smeli preseči 685.750,40 evra²⁶,
- kandidata italijanske narodne skupnosti niso smeli preseči 1.044 evrov²⁷ in
- kandidata madžarske narodne skupnosti niso smeli preseči 2.328 evrov²⁸.

Pri preverjanju pravilnosti poročanja in pravilnosti poslovanja pri porabljenih sredstvih za volilno kampanjo smo pri vsakem strošku, vključno s stroškom, ki je povezan z drugimi oblikami prispevkov, preizkusili njegov obstoj, točnost, popolnost ter skladnost z določili ZVRK.

1.2.3 Posojila

Skladno z ZVRK lahko organizator volilne kampanje pridobi posojilo samo pri bankah in posojilnicah pod enakimi pogoji kot druge osebe. Dano posojilo se ne šteje za financiranje volilne kampanje²⁹. Dan zapadlosti posojila ne sme biti kasnejši od 30 dni pred rokom za zaprtje računa³⁰.

Pri preverjanju pravilnosti poročanja in pravilnosti poslovanja v zvezi s posojili se preizkusi obstoj, točnost, popolnost in skladnost morebitnega posojila z določili ZVRK.

1.2.4 Prispevki, zbrani v nasprotju z ZVRK

Prispevki, ki so zbrani v nasprotju z ZVRK, so:

- prispevki posamezne fizične osebe, vključno z drugimi oblikami prispevkov, ki skupaj za posamezno volilno kampanjo presegajo deset povprečnih bruto mesečnih plač na delavca v Republiki Sloveniji po podatkih SURS³¹;

²⁴ Prvi odstavek 23. člena ZVRK.

²⁵ [URL: http://www.mnz.gov.si/si/novinarsko_sredisce/novica/10301/], 31. 8. 2018.

²⁶ 1.714.376 volilnih upravičencev * 0,4 evra = 685.750,40 evra.

²⁷ 2.610 volilnih upravičencev z volilno pravico državljana Republike Slovenije, pripadnika avtohtone italijanske narodne skupnosti * 0,4 evra = 1.044 evrov.

²⁸ 5.820 volilnih upravičencev z volilno pravico državljana Republike Slovenije, pripadnika avtohtone madžarske narodne skupnosti * 0,4 evra = 2.328 evrov.

²⁹ Četrty odstavek 14. člena ZVRK.

³⁰ Prvi odstavek 16. člena ZVRK.

³¹ Prvi odstavek 14. člena ZVRK.

- prispevki posamezne fizične osebe v gotovini, ki so višji od 50 evrov in niso bili vplačani prek bank, hranilnic ali drugih pravnih oseb, ki v skladu s predpisi, ki urejajo plačilne storitve, opravljajo plačilne storitve³²;
- prispevki državnih organov, organov lokalnih skupnosti, pravnih oseb javnega in zasebnega prava ter samostojnih podjetnikov posameznikov in posameznikov, ki samostojno opravljajo dejavnost³³;
- prispevki tujih fizičnih in pravnih oseb³⁴;
- sredstva organizatorja volilne kampanje, ki jih je prenesel s svojega transakcijskega računa na posebni račun in presegajo deset povprečnih bruto mesečnih plač na delavca v Republiki Sloveniji po podatkih SURS, če je organizator volilne kampanje fizična oseba³⁵;
- sredstva organizatorja volilne kampanje, ki jih je prenesel s svojega rednega transakcijskega računa na posebni račun in presegajo višino iz prvega odstavka 23. člena ZVRK, ali če sredstva tega organizatorja skupaj z ostalimi prispevki presegajo ta znesek, če je organizator volilne kampanje politična stranka³⁶.

Pri preverjanju pravilnosti poročanja in pravilnosti poslovanja v zvezi s prispevki, ki so zbrani v nasprotju z ZVRK, se pri vsakem takem prispevku preizkusi njegov obstoj, točnost in popolnost.

1.2.5 Nakazila v humanitarne namene

Organizator volilne kampanje mora v humanitarne namene, kot so določeni v zakonu, ki ureja humanitarne organizacije, nakazati:

- vse prispevke, ki so mu bili dani v nasprotju z ZVRK, in sicer najkasneje v 30 dneh od dneva prejema³⁷, in
- presežke zbranih sredstev ob zaprtju posebnega računa³⁸, če organizator volilne kampanje ni politična stranka.

Pri preverjanju pravilnosti poročanja in pravilnosti poslovanja v zvezi z nakazili v humanitarne namene se pri vsakem nakazilu prispevka, ki je bil zbran v nasprotju z ZVRK, ter pri vsakem nakazilu presežka sredstev v humanitarne namene pri organizatorju volilne kampanje, ki ni politična stranka, preizkusi njegov obstoj, točnost, popolnost ter skladnost z določili ZVRK.

1.2.6 Delno povračilo stroškov volilne kampanje

Organizatorji volilne kampanje, katerih listam so pripadli mandati za poslance v državnem zboru, imajo pravico do povračila stroškov volilne kampanje v vrednosti 0,33 evra za dobljeni glas, pri tem pa skupni znesek povrnjenih stroškov ne sme preseči zneska porabljenih sredstev, razvidnega iz revizijskega poročila računskega sodišča. Pravico do delnega povračila stroškov imajo tudi organizatorji volilne kampanje,

³² Tretji stavek prvega odstavka 14. člena ZVRK.

³³ Peti odstavek 14. člena ZVRK.

³⁴ Šesti odstavek 14. člena ZVRK.

³⁵ Sedmi odstavek 14. člena ZVRK.

³⁶ Sedmi odstavek 14. člena ZVRK v povezavi s prvim odstavkom 23. člena ZVRK.

³⁷ Deseti odstavek 14. člena ZVRK.

³⁸ Prvi odstavek 22. člena ZVRK.

katerih lista kandidatov je dobila najmanj 6 odstotkov glasov od skupnega števila oddanih glasov v volilni enoti ali najmanj 2 odstotka od skupnega števila oddanih glasov v vsej državi, in sicer v vrednosti 0,17 evra za dobljeni glas v tej volilni enoti oziroma državi³⁹.

Organizatorji volilne kampanje za poslance italijanske in madžarske narodne skupnosti imajo pravico do delnega povračila stroškov volilne kampanje v vrednosti 0,33 evra za vsak dobljeni glas, če je kandidat dobil mandat ali najmanj 25 odstotkov od skupnega števila izračunanih točk za vse kandidate pripadnike italijanske oziroma madžarske narodne skupnosti. Za potrebe izračuna višine delnega povračila se število dobljenih glasov, ki jih je prejel posamezni kandidat, izračuna tako, da se njegovo število točk deli s skupnim številom točk, ki so jih prejeli vsi kandidati, tako dobljeni delež pa se pomnoži s številom vseh veljavnih glasovnic⁴⁰.

³⁹ Prvi in drugi odstavek 24. člena ZVRK.

⁴⁰ Tretji in četrti odstavek 24. člena ZVRK.

2. UGOTOVITVE

V poročilu o financiranju volilne kampanje je stranka SNS izkazala zbrana sredstva v znesku 69.298,90 evra in porabljena sredstva v znesku 68.999,33 evra. Poročilo o financiranju volilne kampanje stranke SNS in ugotovljene napake v reviziji prikazuje tabela 1.

Tabela 1: Poročilo o financiranju volilne kampanje in ugotovljene napake

v evrih

Vsebina		Znesek iz poročila	Znesek napak	Znesek po reviziji
I.	SKUPNA VIŠINA ZBRANIH SREDSTEV (1 + 2 + 3 + 4)	69.298,90	(468,92)	68.829,98
	1. Denarni prispevki (1.1 + 1.2)	2.349,98	0	2.349,98
	1.1 Prispevki v gotovini	0	0	0
	1.2 Prispevki, vplačani na poseben transakcijski račun	2.349,98	0	2.349,98
	2. Druge oblike prispevkov (drugi odstavek 14. člena ZVRK) (2.1 + 2.2 + 2.3 + 2.4)	3.748,92	(468,92)	3.280,00
	2.1 Brezplačne storitve	0	0	0
	2.2 Izredni popusti	468,92	(468,92)	0
	2.3 Prevzem obveznosti	0	0	0
	2.4 Druge oblike nedenarnih prispevkov	3.280,00	0	3.280,00 ¹⁾
	3. Sredstva, ki jih je organizator volilne kampanje prenesel s svojega transakcijskega računa na poseben transakcijski račun	63.200,00	0	63.200,00
	3.1 Lastna sredstva politične stranke, ki je organizator volilne kampanje	63.200,00	0	63.200,00
	3.2 Nakazila sredstev političnih strank na redni račun politične stranke, ki je organizator volilne kampanje, ko več političnih strank vloži skupno listo kandidatov za volitve, kot organizator volilne kampanje pa je določena ena politična stranka	0	0	0
	4. Obresti sredstev avista	0	0	0

Vsebina		Znesek iz poročila	Znesek napak	Znesek po reviziji
II.	SKUPNA VIŠINA PORABLJENIH SREDSTEV (1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8)	68.999,33	(4.994,58)	64.004,75
	1. Stroški oblikovanja, tiskanja, razobešanja in odstranjevanja plakatov	28.198,00	0	28.198,00
	2. Stroški oblikovanja in objavljanja predvolilnih oglaševalskih vsebin v medijih	22.778,00	(798,79)	21.979,21 ¹⁾
	3. Stroški organizacije in izvedbe predvolilnih shodov	11.185,98	(4.163,97)	7.022,01
	4. Stroški oblikovanja, tiskanja, reprodukcije in razpošiljanja predvolilnega materiala iz 7. člena ZVRK	6.554,41	(31,82)	6.522,59
	5. Stroški odprtja, vodenja in zaprtja posebnega transakcijskega računa	278,44	0	278,44
	6. Stroški svetovanja za načrtovanje strategije ali posamičnih delov volilne kampanje in njihove rabe ter volilne taktike	0	0	0
	7. Drugi sorodni stroški, ki so nastali zaradi dejanj volilne kampanje	4,50	0	4,50
	8. Obresti in drugi stroški za posojila	0	0	0
III.	PRESEŽEK ZBRANIH SREDSTEV (I – II)	299,57	4.525,66	4.825,23
IV.	NAKAZILO PRESEŽKA ZBRANIH SREDSTEV V HUMANITARNE NAMENE	0	0	0
V.	NEPLAČANE OBVEZNOSTI	0	0	0
VI.	SKUPNI ZNESEK PRISPEVKOV, KI NA DAN GLASOVANJA PRESEGAJO POVPREČNO BRUTO MESEČNO PLAČO NA DELAVCA V REPUBLIKI SLOVENIJI PO PODATKIH SURS ZA PRETEKLO LETO	1.999,98	0	1.999,98
VII.	SKUPNI ZNESEK POSOJIL, KI SO ODOBRENA ORGANIZATORJU VOLILNE KAMPANJE	30.000,00	(30.000,00)	0
VIII.	SKUPNI ZNESEK PRISPEVKOV, KI SO ZBRANI V NASPROTJU Z ZVRK	468,92	(468,92)	0
IX.	SKUPNI ZNESEK NAKAZIL PRISPEVKOV, KI SO ZBRANI V NASPROTJU Z ZVRK, V HUMANITARNE NAMENE	468,92	(468,92)	0

Opomba: ¹⁾ V reviziji ni bilo mogoče potrditi zneska 1.280 evrov (povezava s točko 2.2.3 tega poročila).

Vir: poročilo o financiranju volilne kampanje.

2.1 Pravilnost poročanja v skladu z ZVRK

2.1.1 Pravilnost izkazovanja zneskov v poročilu o financiranju volilne kampanje

2.1.1.1 Pravilnost izkazovanja zbranih sredstev

Stranka SNS je v poročilu o financiranju volilne kampanje izkazala, da je zbrana sredstva v znesku 69.298,90 evra pridobila iz virov, ki so prikazani v tabeli 2.

Tabela 2: Viri zbranih sredstev

Vir zbranih sredstev	Zneski v evrih	Struktura v odstotkih
Denarni prispevki	2.349,98	3,4
Druge oblike prispevkov	3.748,92	5,4
Sredstva, ki jih je organizator volilne kampanje prenesel s svojega transakcijskega računa	63.200,00	91,2
Obresti sredstev avista	0	0,0
Skupaj	69.298,90	100,0

Vir: poročilo o financiranju volilne kampanje.

2.1.1.1.a S preizkušanjem pravilnosti izkazovanja zbranih sredstev v poročilu o financiranju volilne kampanje smo ugotovili, da je stranka SNS izkazala zbrana sredstva previsoko v skupnem znesku 468,92 evra, ker:

- je med izrednimi popusti izkazala za 424,04 evra⁴¹ popustov, ki ne predstavljajo drugih oblik prispevkov;
- je med izrednimi popusti izkazala za 44,88 evra⁴² popustov za stroške storitev, ki ne predstavljajo stroškov volilne kampanje (povezava s točkami 2.1.1.2.a, 2.1.1.2.b in 2.2.5.1.c tega poročila).

Navedena ravnanja niso v skladu s 1. točko drugega odstavka 18. člena ZVRK v povezavi s 1. točko tretjega odstavka 2. člena pravilnika, ki določata, da mora organizator volilne kampanje v poročilu poročati o skupni višini zbranih sredstev, pri čemer se v poročilu o volilni kampanji pri skupni višini zbranih

⁴¹ Zneski popusta, priznani pred obračunom DDV in izkazani na računih družb Tage, d. o. o., Ajdovščina (15,48 evra in 16,34 evra), Novice, d. o. o., Slovenske Konjice (328,16 evra), Sraka international, d. o. o., Novo mesto (17,26 evra) in Media24, d. o. o., Ljubljana Polje (46,80 evra), predstavljajo redne popuste.

⁴² Račun, ki ga je izdala družba Novice, d. o. o., Slovenske Konjice v znesku 175,07 evra, na katerem je izkazan popust v neto znesku 31,50 evra, in račun, ki ga je izdala družba Prozvok, d. o. o., Notranje Gorice v znesku 65,88 evra, na katerem je izkazan popust v neto znesku 6 evrov, se nanašata na izvedene storitve po obdobju volilne kampanje. Račun, ki ga je izdala družba Katri, d. o. o., Maribor v znesku 74,49 evra, na katerem je izkazan popust v neto znesku 7,38 evra, se nanaša na stroške nakupa pijače in kozarcev, za katere ni izkazano, da se nanašajo na dogodek, povezan z volilno kampanjo.

sredstev za volilno kampanjo poroča o prispevkih, ki so jih fizične osebe nakazale na posebni račun v skladu s 16. členom ZVRK, o drugih oblikah prispevkov iz drugega odstavka 14. člena ZVRK, kot so brezplačna storitev, prevzem obveznosti oziroma opravljanje storitev za organizatorja volilne kampanje ali prodaja blaga organizatorju kampanje pod pogoji, ki organizatorja volilne kampanje postavljajo v ugodnejši položaj kot druge koristnike storitev oziroma kot kupce blaga teh oseb in druge oblike nedenarnih prispevkov, ter o sredstvih, ki jih je organizator volilne kampanje prenesel s svojega transakcijskega računa na poseben transakcijski račun v skladu s sedmim odstavkom 14. člena ZVRK.

2.1.1.2 Pravilnost izkazovanja porabljenih sredstev

Stranka SNS je v poročilu o financiranju volilne kampanje izkazala, da je porabljena sredstva v znesku 68.999,33 evra namenila za kritje stroškov, ki so prikazani v tabeli 3.

Tabela 3: Stroški volilne kampanje

Vrsta stroškov	Zneski v evrih	Struktura v odstotkih
Stroški oblikovanja, tiskanja, razobešanja in odstranjevanja plakatov	28.198,00	40,9
Stroški oblikovanja in objavljanja predvolilnih oglaševalskih vsebin v medijih	22.778,00	33,0
Stroški organizacije in izvedbe predvolilnih shodov	11.185,98	16,2
Stroški oblikovanja, tiskanja, reprodukcije in razpošiljanja predvolilnega materiala iz 7. člena ZVRK	6.554,41	9,5
Stroški odprtja, vodenja in zaprtja posebnega transakcijskega računa	278,44	0,4
Stroški svetovanja za načrtovanje strategije ali posamičnih delov volilne kampanje in njihove rabe ter volilne taktike	0	0,0
Drugi sorodni stroški, ki so nastali zaradi dejanj volilne kampanje	4,50	0,0
Obresti in drugi stroški za posojila	0	0,0
Skupaj	68.999,33	100,0

Vir: poročilo o financiranju volilne kampanje.

2.1.1.2.a S preizkušanjem pravilnosti izkazovanja porabljenih sredstev v poročilu o financiranju volilne kampanje smo ugotovili, da je stranka SNS izkazala porabljena sredstva previsoko v skupnem znesku 4.994,58 evra, ker je:

- med njimi izkazala na računih izkazane popuste v skupnem znesku 424,04 evra, ki niso izredni popusti in tako ne predstavljajo drugih oblik prispevkov, zato se ne prištevajo k skupni višini porabljenih sredstev;
- med njimi izkazala za 44,88 evra popustov za stroške storitev, ki ne predstavljajo stroškov volilne kampanje;

- med njimi izkazala stroške storitev v skupnem znesku 1.951,37 evra, opravljenih izven obdobja volilne kampanje⁴³;
- med njimi izkazala stroške kilometrin v skupnem znesku 1.350,50 evra za poti, opravljene izven obdobja volilne kampanje⁴⁴;
- med njimi izkazala stroške gostinskih storitev v skupnem znesku 949,30 evra, za katere ni izkazano, da se nanašajo na dogodek, povezan z volilno kampanjo⁴⁵;
- med njimi izkazala stroške nakupa pijače in kozarcev v znesku 74,49 evra, za katere ni izkazano, da se nanašajo na dogodek, povezan z volilno kampanjo⁴⁶;
- med njimi izkazala znesek 200 evrov, nakazan Hokejskemu klubu Dolenjske Toplice, za katerega ni izkazano, da je povezan z volilno kampanjo⁴⁷

(povezava s točkama 2.1.1.1.a in 2.2.2.a tega poročila).

Navedena ravnanja niso v skladu s 1. točko drugega odstavka 18. člena v povezavi z 2. točko tretjega odstavka 2. člena pravilnika, ki določata, da mora organizator volilne kampanje v poročilu poročati o skupni višini porabljenih sredstev, pri čemer se v Poročilu o kampanji pri skupni višini porabljenih sredstev za kampanjo poroča o skupni višini za kampanjo porabljenih sredstev, ki so v skladu s 16. členom ZVRK poravnana s posebnega računa, ter da se k skupni višini porabljenih sredstev prištejejo zneski drugih oblik prispevkov.

2.1.1.2.b S preizkušanjem pravilnosti izkazanih posameznih izdatkov v Seznamu izdatkov (priloga 3 pravilnika) smo ugotovili, da je stranka SNS posamezne izdatke izkazala za 4.994,58 evra previsoko (povezava s točkami 2.1.1.1.a, 2.1.1.2.a, 2.2.2.a tega poročila).

Navedeno ravnanje ni v skladu s 4. točko drugega odstavka 18. člena ZVRK v povezavi z 2. točko prvega odstavka 3. člena pravilnika, ki določata, da mora organizator volilne kampanje poročati o vseh posameznih izdatkih, ki jih je organizator volilne kampanje namenil za financiranje volilne kampanje, pri čemer se v Seznamu izdatkov poroča o stroških volilne kampanje, ki jih je organizator volilne kampanje v skladu s 16. členom poravnal s posebnega računa, ter da se k skupni višini porabljenih sredstev prištejejo zneski drugih oblik prispevkov.

⁴³ Račun Gostilne in pizzerije Ponvica, Dejan Stamenković, s. p., Brezovica pri Ljubljani v znesku 76,90 evra, račun družbe Novice, d. o. o., Slovenske Konjice v znesku 175,07 evra, račun družbe Prozvok, d. o. o., Notranje Gorice v znesku 65,88 evra, račun Pekarne Čeh in dnevnega bara Marof, Tomas Čeh, s. p., Beltinci v znesku 26,10 evra, račun Matjaža Engla, s. p., Otočec v znesku 1.150 evrov, račun družbe Krap, d. o. o., Ormož v znesku 457,42 evra.

⁴⁴ Nalogi za službeno potovanje: št. 1 v znesku 177,60 evra, št. 2 v znesku 203,50 evra, št. 3 v znesku 207,20 evra, št. 4 v znesku 181,30 evra, št. 5 v znesku 170,20 evra, št. 6 v znesku 196,10 evra, št. 34 v znesku 214,60 evra.

⁴⁵ Račun družbe Kratochwill, d. o. o., Ljubljana v znesku 67,40 evra, račun gostilne Špolar, Milan Špolar, s. p., Mirna Peč v znesku 53,50 evra, račun gostilne Badovinac, Badovinac Peter, s. p., Suhor v znesku 68 evrov, račun gostilne Franci, Peter Zaveršek, s. p., Celje v znesku 201,90 evra, račun Gostilne in pizzerije Šentpeter, d. o. o., Otočec v znesku 54,80 evra, račun Jožeta Švirma – nosilca dopolnilne dejavnosti na kmetiji, Otočec v znesku 503,70 evra.

⁴⁶ Račun družbe Katri, d. o. o., Maribor v znesku 74,49 evra.

⁴⁷ Stranka SNS je pojasnila, da je lahko oglaševala na prireditvi, Hokejski klub Dolenjske Toplice pa je pojasnil, da so oglaševali na plakatih. Dokazil o oglaševanju stranka SNS ni predložila.

2.1.1.2.c S preizkušanjem pravilnosti izkazanih posameznih izdatkov v Seznamu izdatkov (priloga 3 pravilnika) smo ugotovili, da stranka SNS pri izkazovanju posameznih izdatkov v vseh primerih ni poročala pravilno, ker:

- v Seznamu izdatkov ni izkazala plačil nočnih družbi Hotel Diana, d. o. o., Murska Sobota v skupnem znesku 112,54 evra⁴⁸ in družbi Terme Čatež, d. d., Brežice v skupnem znesku 91,54 evra⁴⁹; navedena plačila je izkazala kot plačila potnih stroškov Matjažu Englu v skupnem znesku 102,04 evra in Zmagu Jelinčiču Plemenitemu v skupnem znesku 102,04 evra.

Navedeno ravnanje ni v skladu s 4. točko drugega odstavka 18. člena ZVRK v povezavi z 2. točko prvega odstavka 3. člena pravilnika, ki določata, da mora organizator volilne kampanje poročati o vseh posameznih izdatkih, ki jih je organizator volilne kampanje namenil za financiranje volilne kampanje, vključno z navedbo zneska ne glede na njegovo višino, skupaj z namenom in izvajalcem storitev oziroma prodajalcem izdelka in da se v obrazcu Seznam izdatkov navedejo podatki o vseh posameznih osebah, ki so jim bile plačane izvršene storitve ali dobavljeni izdelki ali blago za kampanjo, z navedbo firme oziroma imena poslovnega subjekta oziroma posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, oziroma fizične osebe, ki je izvajalec storitve ali prodajalec izdelka ali blaga, ter z navedbo sedeža poslovnega subjekta oziroma naslova fizične osebe oziroma posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

2.1.1.3 Druge napake

2.1.1.3.a S preizkušanjem pravilnosti izkazovanja skupnega zneska posojil, ki so bila stranki SNS odobrena za volilno kampanjo, smo ugotovili, da je stranka SNS znesek posojila izkazala za 30.000 evrov previsoko, ker je med posojili izkazala znesek, ki ga stranka SNS ni prejela na posebni račun (povezava s točkama 2.1.1.3.d in 2.2.5.1.b tega poročila).

Navedeno ravnanje ni v skladu s 7. točko tretjega odstavka 2. člena pravilnika, ki določa, da mora organizator volilne kampanje v poročilu o financiranju volilne kampanje poročati o skupnem znesku posojil, ki so bila odobrena organizatorju kampanje.

2.1.1.3.b S preizkušanjem pravilnosti izkazovanja skupnega zneska prispevkov, ki so zbrani v nasprotju z ZVRK, smo ugotovili, da je stranka SNS izkazala znesek prispevkov, ki so zbrani v nasprotju z ZVRK, previsoko v skupnem znesku 468,92 evra, ker je med njimi izkazala skupno vrednost na računih izkazanih popustov, ki niso izredni popusti, in popustov za stroške storitev, ki ne predstavljajo stroškov volilne kampanje (povezava s točkami 2.1.1.1.a, 2.1.1.3.e in 2.2.5.1.c tega poročila).

Navedeno ravnanje ni v skladu z 8. točko tretjega odstavka 2. člena pravilnika, ki določa, da obrazec Poročilo o kampanji vsebuje tudi podatke o skupnem znesku prispevkov, ki so zbrani v nasprotju z ZVRK.

2.1.1.3.c S preizkušanjem pravilnosti izkazovanja skupnega zneska nakazil prispevkov, ki so zbrani v nasprotju z ZVRK, v humanitarne namene smo ugotovili, da je stranka SNS izkazala skupni znesek za 468,92 evra previsoko, ker v humanitarne namene s posebnega računa ni nakazala nobenega prispevka (povezava s točkama 2.1.1.3.f in 2.2.5.1.d tega poročila).

⁴⁸ Na podlagi računa št. 5010001-10-28897 in računa št. 5010001-10-28896, vsak v znesku 56,27 evra.

⁴⁹ Na podlagi računa št. 1831-991-165451 in št. 1831-991-165452, vsak v znesku 45,77 evra.

Navedeno izkazovanje ni v skladu s 7. točko drugega odstavka 18. člena ZVRK in 9. točko tretjega odstavka 2. člena pravilnika, ki določata, da mora organizator volilne kampanje v poročilu o financiranju volilne kampanje poročati o vseh nakazilih prispevkov, ki so bili organizatorju volilne kampanje dani v nasprotju z ZVRK, v humanitarne namene.

2.1.1.3.d S preizkušanjem pravilnosti izkazovanja posameznih posojil, ki jih organizatorju volilne kampanje da banka ali posojilnica, v Seznamu posojil (priloga 4 pravilnika) smo ugotovili, da je stranka SNS posamezno posojilo izkazala za 30.000 evrov previsoko, ker je kot posamezno posojilo izkazala znesek, ki ga ni prejela na posebni račun (povezava s točkama 2.1.1.3.a in 2.2.5.1.b tega poročila).

Navedeno ravnanje ni v skladu s 5. točko drugega odstavka 18. člena ZVRK v povezavi s 3. točko prvega odstavka 3. člena pravilnika, ki določata, da mora organizator volilne kampanje v poročilu o financiranju volilne kampanje poročati o vseh posameznih posojilih, ki jih organizatorju volilne kampanje da banka ali posojilnica, vključno z navedbo podatkov o firmi, sedežu, poslovnem naslovu in matični številki banke ali posojilnice, pri kateri je pridobil posojilo, obrestni meri, odplačilni dobi ter višini posojila, ne glede na višino posojila.

2.1.1.3.e S preizkušanjem pravilnosti izkazovanja posameznih prispevkov, zbranih v nasprotju z ZVRK, v Seznamu prispevkov, zbranih v nasprotju z ZVRK (priloga 5 pravilnika), smo ugotovili, da je stranka SNS posamezne prispevke, ki so zbrani v nasprotju z ZVRK, izkazala previsoko v skupnem znesku 468,92 evra (povezava s točkami 2.1.1.1.a, 2.1.1.3.b in 2.2.5.1.c tega poročila).

Navedeno ravnanje ni v skladu s 6. točko drugega odstavka 18. člena ZVRK v povezavi s 4. točko prvega odstavka 3. člena pravilnika, ki določata, da se v Seznamu prispevkov, zbranih v nasprotju z ZVRK, poroča o vseh posameznih prispevkih, ki so bili organizatorju volilne kampanje dani v nasprotju z ZVRK ter njihove vrednosti, vključno z navedbo podatkov o firmi oziroma imenu, sedežu in poslovnemu naslovu pravne osebe ali samostojnega podjetnika posameznika oziroma podatkov o osebnem imenu in naslovu posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ali fizične osebe, ki je dala prispevek organizatorju volilne kampanje.

2.1.1.3.f S preizkušanjem pravilnosti izkazovanja nakazil prispevkov, ki so zbrani v nasprotju z ZVRK, v humanitarne namene v Seznamu nakazil v humanitarne namene (priloga 6 pravilnika) smo ugotovili, da je stranka SNS izkazala nakazila prispevkov, ki so zbrani v nasprotju v ZVRK, v humanitarne namene za 468,92 evra previsoko, ker v humanitarne namene s posebnega računa ni nakazala nobenega prispevka (povezava s točkama 2.1.1.3.c in 2.2.5.1.d tega poročila).

Navedeno ravnanje ni v skladu s 7. točko drugega odstavka 18. člena ZVRK v povezavi s 5. točko prvega odstavka 3. člena pravilnika, ki določata, da se v Seznamu nakazil v humanitarne namene poroča o vseh posameznih prejemnikih nakazil v humanitarne namene.

2.2 Pravilnost poslovanja v skladu z ZVRK

2.2.1 Pravilnost zbiranja sredstev za volilno kampanjo

S preizkušanjem pravilnosti zbiranja sredstev za volilno kampanjo smo ugotovili, da je stranka SNS pravilno zbrala sredstva za plačilo stroškov volilne kampanje.

2.2.2 Pravilnost porabe sredstev za volilno kampanjo

2.2.2.a S preizkušanjem pravilnosti porabe sredstev za volilno kampanjo smo ugotovili, da je stranka SNS s posebnega računa poravnala stroške storitev v skupnem znesku 4.525,66 evra, in sicer v znesku 1.951,37 evra za storitve, opravljene izven obdobja volilne kampanje, stroške kilometrin v skupnem znesku 1.350,50 evra za poti, opravljene izven obdobja volilne kampanje, stroške gostinskih storitev v skupnem znesku 949,30 evra, za katere ni izkazano, da se nanašajo na dogodek, povezan z volilno kampanjo, stroške nakupa pijače in kozarcev v znesku 74,49 evra, za katere ni izkazano, da se nanašajo na dogodek, povezan z volilno kampanjo, ter da je nakazala znesek 200 evrov Hokejskemu klubu Dolenjske Toplice, za katerega ni izkazano, da je povezan z volilno kampanjo (povezava s točkama 2.1.1.2.a in 2.1.1.2.b tega poročila).

Navedena ravnanja niso v skladu z drugim in četrtem odstavkom 15. člena ZVRK, ker omenjeni stroški ne sodijo med stroške volilne kampanje oziroma se nanašajo na obdobje, ki ni obdobje volilne kampanje.

2.2.3 Druge nepravilnosti

V poročilu o kampanji je med stroški kampanje izkazan tudi strošek 1.280 evrov za vrednotenje oglasnega prostora, pri katerem je kot izvajalec storitve naveden Zmagom Jelinčič Plemeniti. Za isti namen je enak znesek vključen med zbranimi sredstvi, in sicer med drugimi oblikami nedenarnih prispevkov. V povezavi s tem smo v reviziji pridobili:

- donatorsko pogodbo, sklenjeno med SNS in fizično osebo Zmagom Jelinčičem Plemenitim, v kateri je navedeno, da je predmet donacije oglaševanje na dveh LED-zaslonih na naslovu Bleiweisova 13, Ljubljana v vrednosti 1.280 evrov;
- najemno pogodbo⁵⁰, sklenjeno med tujo pravno osebo Skilled Tech Platform Company Limited s sedežem na Malti (v nadaljevanju: najemnik) in med Zmagom Jelinčičem Plemenitim (v nadaljevanju: najemodajalec); v najemni pogodbi sta se med drugim pogodbenika dogovorila, da:
 - fizična oseba odda v najem del stavbe na Bleiweisovi 13, Ljubljana, kamor bo najemnik na steno stavbe namestil oglasni LED-zaslon, ki je last najemnika; po 5. členu najemne pogodbe mora najemnik najemodajalcu plačevati mesečno najemnino v obliki predvajanja oglasov, ki jih določi in pripravi najemodajalec s pomočjo najemnika; najemnik mora oglas umestiti v predvajalnik tako, da je oglas viden na vseh treh medijih (LED-zaslonih); iz tretjega odstavka 5. člena pogodbe izhaja, da se preostala dva zaslona nahajata v Brezovici (Pavillion in avtocesta);
 - se vodi mesečna in letna evidenca umeščenih oglasov najemodajalca, ki se jih mesečno za vsak mesec za nazaj pošlje na elektronski naslov najemodajalca (5. člen pogodbe);
 - ima najemodajalec na LED-zaslonu na stavbi najemodajalca zagotovljen prostor za lastne oglase v trajanju $\frac{1}{5}$ (ene petine) časa v vsakem 80-sekundnem bloku oziroma $\frac{1}{5}$ oglasnega časa;

⁵⁰ Z dne 4. 1. 2017.

najemodajalcu se zagotovijo 5-sekundni oglasi v vsakem 80-sekundnem bloku na zaslonih v Brezovici (Pavillion in avtocesta); v času volilnih kampanj za državnozborske in lokalne volitve ima najemodajalec na razpolago podvojen čas oglaševanja;

- dopis najemnika, ki je naslovljen Ovrednotenje koriščenja oglasnega prostora⁵¹, iz katerega izhaja, da se znesek 1.280 evrov nanaša na oglaševanje na obeh ekranih oziroma njihovih panojih na Bleiweisovi 13, Ljubljana, in da je bilo na dan obračunanih 44 oglasov po 8 sekund za oglas; iz dopisa, tudi izhaja, da najemnik nima uradnega cenika za oglaševanje in da je cena 1.280 evrov za en mesec oglaševanja na obeh ekranih tržna cena za to obdobje.

V reviziji nismo pridobili računa najemnika, izdanega fizični osebi (najemodajalcu), za oglaševanje v času volilne kampanje, niti mesečnih in letnih evidenc umeščenih oglasov najemodajalca, ki jih predvideva najemna pogodba. Prav tako nismo pridobili najemne pogodbe, s katero bi fizična oseba kot najemodajalec dala v najem tudi drugi LED-zaslon⁵², ki je postavljen na Bleiweisovi 13, Ljubljana. Dopis najemnika in donatorska pogodba obravnavata storitev oglaševanja na dveh LED-zaslonih na Bleiweisovi 13, Ljubljana, predložena najemna pogodba pa obravnava en LED-zaslon na tem naslovu. Zato nismo mogli ugotoviti, v kakšnem obsegu in vrednosti je najemodajalec opravil storitev oglaševanja na vsakem od obeh LED-zaslonov.

Na podlagi pregledane dokumentacije je mogoče sklepati, da je pravna oseba Skilled Tech Platform Company Limited izvedla storitev oglaševanja za volilno kampanjo stranke SNS, katere stroške je poravnala fizična oseba namesto stranke SNS, in sicer na način, da je svojo terjatev do pravne osebe Skilled Tech Platform Company Limited za plačilo najemnine pobotala s svojo obveznostjo za plačilo opravljene storitve oglaševanja pravne osebe za stranko SNS. Navedeni posel po vsebini predstavlja prevzem obveznosti, ker je fizična oseba naročila in poravnala storitev oglaševanja, ki jo je pravna oseba izvedla za volilno kampanjo stranke SNS. Prevzem obveznosti ni bil izveden na način, da bi stranka SNS naročila storitev oglaševanja in prevzela obveznost za njeno plačilo⁵³, po nastanku obveznosti pa bi jo od stranke SNS prevzela fizična oseba, temveč je fizična oseba neposredno naročila in prevzela obveznost za plačilo storitev oglaševanja. Takšnega načina prevzemanja obveznosti fizičnih oseb za plačilo stroškov volilne kampanje, ne da bi obveznost najprej pripoznal organizator volilne kampanje, ZVRK ne predvideva.

Pri preizkušanju pravilnosti zbiranja sredstev za volilno kampanjo nismo pridobili ustreznih dokazil, na podlagi katerih bi bilo mogoče ugotoviti, v kakšnem obsegu in vrednosti je pravna oseba Skilled Tech Platform Company Limited opravila storitev oglaševanja za volilno kampanjo za stranko SNS, zato nismo mogli potrditi, da sta v poročilu naveden prispevek fizične osebe in strošek storitve oglaševanja v vrednosti 1.280 evrov izkazana pravilno. Prav tako nismo mogli potrditi, da je stranka SNS prejela storitev oglaševanja pod pogoji, ki organizatorja volilne kampanje ne postavljajo v bolj ugoden položaj kot druge koristnike storitev pravne osebe (izredni popust pravne osebe), kar v skladu s petim odstavkom 14. člena ZVRK in ob upoštevanju drugega odstavka tega člena predstavlja nedovoljeno obliko financiranja politične stranke.

⁵¹ Z dne 27. 12. 2018.

⁵² Na naslovu Bleiweisova 13, Ljubljana sta dva LED-zaslona, in sicer en pritrdjen na stavbo, drugi pa je samostojeci na tem naslovu.

⁵³ Pogodba med stranko SNS in izvajalcem oglaševanja ni bila sklenjena.

2.2.4 Pravilnost poslovanja, ki ni povezano z zbiranjem in s porabo sredstev

Pri preveritvi, ali je organizator volilne kampanje pravočasno odprl in zaprl posebni račun ter ali je predložil poročilo o financiranju volilne kampanje v predpisanem roku, nismo ugotovili nepravilnosti.

2.2.5 Pravilnost izkazovanja podatkov v poročilu o financiranju volilne kampanje

Vsebino in obrazce poročil o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno kampanjo določa pravilnik. Organizator volilne kampanje mora poročilo o financiranju volilne kampanje predložiti na obrazcu Poročilo o kampanji skupaj z obveznimi prilogami, ki morajo vsebovati predpisane podatke.

2.2.5.1.a S preizkušanjem pravilnosti izkazovanja podatkov v Seznamu izdatkov (priloga 3 pravilnika) smo ugotovili, da stranka SNS pri izkazovanju posameznih podatkov ni v vseh primerih poročala pravilno:

- v Seznamu izdatkov je plačila nočitev družbi Hotel Diana, d. o. o., Murska Sobota v skupnem znesku 112,54 evra in družbi Terme Čatež, d. d., Brežice v skupnem znesku 91,54 evra izkazala kot plačila potnih stroškov Matjažu Englu v skupnem znesku 102,04 evra in Zmagu Jelinčiču Plemenitemu v skupnem znesku 102,04 evra (povezava s točko 2.1.1.2.c tega poročila);
- v Seznamu izdatkov je izkazano, da je bilo plačilo stroškov oglaševanja na LED-zaslonu, umeščenem na del stavbe, poravnano fizični osebi, kar je napačno, saj je bilo plačilo s strani fizične osebe izvedeno pravni osebi Skilled Tech Platform Company Limited, Malta⁵⁴(povezava s točko 2.2.3 tega poročila).

Navedena ravnanja niso v skladu z 2. točko prvega odstavka 3. člena pravilnika, ki določa, da se v Seznamu izdatkov navedejo podatki o vseh posameznih osebah, ki so jim bile plačane izvršene storitve ali dobavljeni izdelki ali blago za kampanjo, z navedbo firme oziroma imena poslovnega subjekta oziroma posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, oziroma fizične osebe, ki je izvajalec storitve ali prodajalec izdelka ali blaga, ter z navedbo sedeža poslovnega subjekta oziroma naslova fizične osebe oziroma posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost. Navedejo se tudi številke izdanih računov ter zneski plačanih stroškov.

2.2.5.1.b S preizkušanjem pravilnosti izkazovanja podatkov o posameznih posojilih, ki jih organizatorju volilne kampanje da banka ali posojilnica, v Seznamu posojil (priloga 4 pravilnika) smo ugotovili, da je stranka SNS poročala o firmi in sedežu posojilodajalca, o njegovem naslovu in matični številki, obrestni meri, odplačilni dobi in višini posojila, čeprav na posebni račun ni prejela nobenega zneska, ki bi predstavljal posojilo (povezava s točkama 2.1.1.3.a in 2.1.1.3.d tega poročila).

Navedeno ravnanje ni v skladu s 3. točko prvega odstavka 3. člena pravilnika, ki določa, da mora organizator volilne kampanje v Seznamu posojil poročati o vseh posameznih posojilih, ki jih organizatorju volilne kampanje da banka ali posojilnica, vključno z navedbo podatkov o firmi, sedežu, poslovnem naslovu in matični številki banke ali posojilnice, pri kateri je pridobil posojilo, obrestni meri, odplačilni dobi ter višini posojila.

⁵⁴ Glede na najemno pogodbo, sklenjeno med fizično osebo in tujo pravno osebo, se najemnina za del stavbe, kamor je umeščen LED-zaslon, kompenzira z objavo oglasov najemodajalca.

2.2.5.1.c S preizkušanjem pravilnosti izkazovanja podatkov v Seznamu prispevkov (priloga 5 pravilnika), zbranih v nasprotju z ZVRK, smo ugotovili, da je stranka SNS napačno poročala o firmah oziroma imenih subjektov, ki so dali prispevek organizatorju volilne kampanje, njihovih poslovnih naslovih in matičnih številkah, saj nekateri od popustov, izkazani na računih družb, ki jih je stranka SNS izkazala kot izredni popust, niso predstavljali izrednega popusta in s tem ne prispevka, preostali izkazani popusti pa so se nanašali na popuste za stroške storitev, ki ne predstavljajo stroškov volilne kampanje in ne bi smeli biti izkazani med prispevki (povezava s točkami 2.1.1.1.a, 2.1.1.3.b in 2.1.1.3.e tega poročila).

Navedeno ravnanje ni v skladu s 4. točko prvega odstavka 3. člena pravilnika, ki določa, da mora organizator volilne kampanje v Seznamu prispevkov, zbranih v nasprotju z ZVRK, navesti osebo, ki je dala ta prispevek, njen poslovni naslov oziroma naslov in znesek prispevka.

2.2.5.1.d S preizkušanjem pravilnosti izkazovanja podatkov v Seznamu nakazil v humanitarne namene (priloga 6 pravilnika) smo ugotovili, da je stranka SNS napačno poročala o prejemniku nakazila, njegovem naslovu in matični številki, saj s posebnega računa ni nakazala nobenega prispevka v humanitarne namene (povezava s točkama 2.1.1.3.c in 2.1.1.3.f tega poročila).

Navedeno ravnanje ni v skladu s 5. točko prvega odstavka 3. člena pravilnika, ki določa, da se v Seznamu nakazil v humanitarne namene navede naziv in naslov posamezne humanitarne organizacije, ki je prejemnik nakazila, njeno matično številko ter znesek nakazila.

2.3 Višina delnega povračila stroškov volilne kampanje

Po podatkih iz Zapisnika o ugotovitvi izida predčasnih volitev poslancev v Državni zbor Republike Slovenije⁵⁵ so listi SNS za predčasne volitve poslancev v državni zbor v letu 2018 pripadli štiri mandati za poslance v državnem zboru. Prejela je 37.182 glasov, zato ima organizator volilne kampanje glede na volilni izid v skladu s prvim odstavkom 24. člena ZVRK pravico do delne povrnitve stroškov volilne kampanje v vrednosti 0,33 evra za dobljeni glas, to je v znesku 12.270,06 evra⁵⁶.

Tako izračunani znesek ne presega zneska porabljenih sredstev za volilno kampanjo, ugotovljenega v tabeli 1, zato ugotavljamo, da ima stranka SNS pravico do povrnitve stroškov volilne kampanje v znesku 12.270,06 evra.

⁵⁵ Uradni list RS, št. 41/18, 43/18.

⁵⁶ 37.182 glasov * 0,33 evra = 12.270,06 evra.

3. MNENJE

Revidirali smo pravilnost financiranja volilne kampanje liste kandidatov Slovenske nacionalne stranke – SNS za predčasne volitve poslancev v Državni zbor Republike Slovenije v letu 2018, katere organizator je bila politična stranka *Slovenska nacionalna stranka*.

3.1 Mnenje o pravilnosti poročanja v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji

Mnenje s pridržkom

Pri preverjanju pravilnosti poročanja v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji in s Pravilnikom o vsebini in obrazcih poročil o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno in referendumsko kampanjo smo v poročilu o financiranju volilne kampanje liste kandidatov Slovenske nacionalne stranke – SNS za predčasne volitve poslancev v Državni zbor Republike Slovenije v letu 2018, ki ga je predložila politična stranka Slovenska nacionalna stranka, ugotovili naslednje napake:

- med zbranimi sredstvi je izkazala za 424 evrov popustov, ki niso izredni popusti, in za 45 evrov popustov za stroške storitev, ki ne predstavljajo stroškov volilne kampanje – točka 2.1.1.1.a;
- med porabljenimi sredstvi je izkazala stroške v skupnem znesku 4.995 evrov, ki niso stroški volilne kampanje, hkrati pa je te stroške izkazala v Seznamu izdatkov (priloga 3 Pravilnika o vsebini in obrazcih poročil o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno in referendumsko kampanjo) – točki 2.1.1.2.a in 2.1.1.2.b;
- med posameznimi izdatki v Seznamu izdatkov (priloga 3 Pravilnika o vsebini in obrazcih poročil o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno in referendumsko kampanjo) je namesto plačil dvema pravnima osebama v skupnem znesku 204 evre izkazala plačila dvema fizičnima osebama – točka 2.1.1.2.c;
- med posojili, ki so odobrena organizatorju volilne kampanje, je izkazala posojilo za 30.000 evrov, ki ga banka ni nakazala na posebni transakcijski račun, hkrati pa je ta znesek izkazala v Seznamu posojil (priloga 4 Pravilnika o vsebini in obrazcih poročil o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno in referendumsko kampanjo) – točki 2.1.1.3.a in 2.1.1.3.d;
- med prispevki, ki so zbrani v nasprotju z Zakonom o volilni in referendumski kampanji, je izkazala znesek 469 evrov, ki ne predstavlja prispevkov in hkrati ta znesek izkazala v Seznamu prispevkov, zbranih v nasprotju z Zakonom o volilni in referendumski kampanji (priloga 5 Pravilnika o vsebini in obrazcih poročil o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno in referendumsko kampanjo) – točki 2.1.1.3.b in 2.1.1.3.e;

- med nakazili prispevkov, ki so zbrani v nasprotju z Zakonom o volilni in referendumski kampanji, v humanitarne namene je izkazala 469 evrov, čeprav v humanitarne namene ni nakazala nobenega prispevka, hkrati pa je ta znesek izkazala v Seznamu nakazil v humanitarne namene (priloga 6 Pravilnika o vsebini in obrazcih poročil o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno in referendumsko kampanjo) – točki 2.1.1.3.c in 2.1.1.3.f.

Poleg tega nismo mogli pridobiti ustreznih in zadostnih dokazov, na podlagi katerih bi bilo mogoče potrditi, da sta v poročilu navedena prispevek fizične osebe in strošek storitve oglaševanja v vrednosti 1.280 evrov izkazana pravilno – točka 2.2.3.

Razen napak, navedenih v prvem odstavku tega mnenja, in možnega učinka negotovosti, navedenega v drugem odstavku tega mnenja, menimo, da poročilo o financiranju volilne kampanje liste kandidatov Slovenske nacionalne stranke – SNS za predčasne volitve poslancev v Državni zbor Republike Slovenije v letu 2018, ki ga je predložila politična stranka Slovenska nacionalna stranka, v vseh pomembnih pogledih prikazuje pravilne zneske v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji in s Pravilnikom o vsebini in obrazcih poročil o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno in referendumsko kampanjo.

3.2 Mnenje o pravilnosti poslovanja v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji

Mnenje s pridržkom

Pri preverjanju pravilnosti poslovanja v skladu Zakonom o volilni in referendumski kampanji in s Pravilnikom o vsebini in obrazcih poročil o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno in referendumsko kampanjo za predčasne volitve poslancev v Državni zbor Republike Slovenije v letu 2018 politične stranke Slovenska nacionalna stranka smo ugotovili naslednje nepravilnosti:

- s posebnega transakcijskega računa za volilno kampanjo je poravnala stroške v skupnem znesku 4.526 evrov, ki niso stroški volilne kampanje – točka 2.2.2.a;
- v Seznamu izdatkov (priloga 3 Pravilnika o vsebini in obrazcih poročil o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno in referendumsko kampanjo) ni v vseh primerih poročala pravilno – točka 2.2.5.1.a;
- v Seznamu posojil (priloga 4 Pravilnika o vsebini in obrazcih poročil o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno in referendumsko kampanjo) je napačno poročala o posojilodajalcu – točka 2.2.5.1.b;
- v Seznamu prispevkov, zbranih v nasprotju z Zakonom o volilni in referendumski kampanji (priloga 5 Pravilnika o vsebini in obrazcih poročil o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno in referendumsko kampanjo), je napačno poročala o subjektih, ki naj bi dali prispevek organizatorju volilne kampanje – točka 2.2.5.1.c;
- v Seznamu nakazil v humanitarne namene (priloga 6 pravilnika o vsebini in obrazcih poročil o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno in referendumsko kampanjo) je napačno poročala o prejemniku nakazila – točka 2.2.5.1.d.

Poleg tega nismo mogli pridobiti ustreznih in zadostnih dokazov, na podlagi katerih bi bilo mogoče potrditi, da je bilo zbiranje sredstev politične stranke Slovenska nacionalna stranka za volilno kampanjo v primeru oglaševanja na LED-zaslonih skladno s petim odstavkom 14. člena Zakona o volilni in referendumski kampanji ob upoštevanju drugega odstavka tega člena – točka 2.2.3.

Razen nepravilnosti, navedenih v prvem odstavku tega mnenja, in možnega učinka negotovosti, navedenega v drugem odstavku tega mnenja, menimo, da je politična stranka Slovenska nacionalna stranka pri zbiranju in porabi sredstev za volilno kampanjo liste kandidatov Slovenske nacionalne stranke – SNS za predčasne volitve poslancev v Državni zbor Republike Slovenije v letu 2018 v vseh pomembnih pogledih ravnala v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji in s Pravilnikom o vsebini in obrazcih poročil o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno in referendumsko kampanjo.

Pravni pouk

Tega poročila na podlagi tretjega odstavka 1. člena Zakona o računskem sodišču ni dopustno izpodbijati pred sodišči in drugimi državnimi organi.

Tomaž Vesel,
generalni državni revizor

Poslano:

1. Slovenski nacionalni stranki, priporočeno;
2. Državnemu zboru Republike Slovenije, priporočeno;
3. arhivu.

*Bdimo nad potmi
javnega denarja*

Računsko sodišče Republike Slovenije
The Court of Audit of the Republic of Slovenia
Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija
tel.: +386 (0) 1 478 58 00
fax: +386 (0) 1 478 58 91
sloaud@rs-rs.si
www.rs-rs.si